

چقدردنام تو زیباست، ابا عبدالله

حرمت عرش معلی است ابا عبدالله

زائر کربلا حــــق شفاعت دارد

قطره در کوی تو دریاست ابا عبدالله

۲ ۱. عظمت ثواب حج

امام صادق علیه السلام فرمودند: شخصی از پیامبر پرسید: من از حج باز ماندم، ولی وضع مالی خوبی دارم. بفرمایید با دارائیم چه کارکنم تا به ثواب حج گزاران برسیم؟ پیامبر صلی الله علیه و آله به کوه ابو قبیس رو کردند و فرمودند: اگر به اندازه ی کوه ابو قبیس طلا داشته باشی و آن را در راه خدا انفاق کنی، به ثواب و فیضی که حاجیان می رسند؛ نمی رسی

الله اکبر؛ معلوم می شه ثواب حج خیلی عظیمه

اما همین امام صادق به بشیر در مورد زیارت سید الشهداء فرمودند: إِذَا آتَى قَبْرَ الْحُسَيْنِ كُتِبَ لَهُ بِكُلِّ خَطْوَةٍ حَجَّةٌ

زائر امام حسین با هر قدمی که برمی داره؛ یک حج برای او ثبت خواهد شد.

گره: یک سؤال؟ از نجف تا کربلاء چند قدمه،

امروز چند قدم اومدی تا اینجا

یک حج به نامه عملم ثبت می شود

با هر قدم که رو به دیار تو می کنم

البته امام فرمود: عارفا به حقه.

زیارت با معرفت؛ میشه بگید زیارت با معرفت یعنی چه؟

خود امام صادق به حمزه بن حمران فرمود: زیارت با معرفت یعنی اینکه زائر هنگام زیارت به ۳ چیز اعتقاد و باور داشته باشه؛ ۱- این امامی که به زیارتش میره؛ اطاعتش واجبه ۲- غریبه و ۳- شهید در راه خداست ۱

حلقه اتصال: پس معرفت و شناخت شرط زیارته، اولین زائران مرقد سیدالشهدا با نشانه درخت سدر مرقد امام را پیدا می کردند. و این درخت سدر نشان یافتن مرقد امامه.

۳ (باب السدره) اولین نشانه زیارت

محل این درخت امروزه دربی است که باب سدره معروفه.

معرکه ی نبرد عاشورا همین سمت باب سدره بوده

وقتی شهداء در روز در صحرای کربلا دفن شدند نشان قابل توجهی نداشتند تا قبل از ساخت اولین مقبره توسط مختار، علامت قبر امام حسین، یک درخت سدری بوده که

هارون الرشید ملعون هم قبر مطهر را خراب کرد و هم درخت سر را قطع کرد. چون چند سالی آن درخت سدر علامت قبر بوده، یکی از درب ها را باب السدره نامیدند برای مردم تا سالها سؤال بود، که روایت پیامبر پیرامون لعن نمودن قاطع درخت سدره یعنی چه، در زمان هارون معنای آن روایت مشخص شد. هارون و ظالمان تاریخ تلاش کردن تا یاد و نام امام حسین را از بین ببرند ولی این پیش گویی حضرت زینب محقق شدکه: فوالله لا تمحو ذکرا و چراغ عزت حسینی هر روز پرفروغ تر شد.

بالای سر باب السدره نوشته شده السلام عليك یابن سدره المنتهی

یعنی سلام بر تو ای فرزند پیامبری که به مقام سدره المنتهی و بلکه بالاتر رسید، سدره المنتهی نهایت درجه ی عروج ملائکه و انبیاء بوده ولی خاتم الانبیاء از سدره المنتهی هم بالاتر رفت تا جایی که خدا فرمود: فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ وَ إِنَّ شِدَّتْ قَرَبَ پیامبر به خدا بوده؛ حالا همین پیامبر فرمود: حسین منی و انا من حسین یعنی ادامه دین من به برکت خون همان آقایی ست که شما به زیارتش آمدید.

امسال هم شعار اربعین همه زائران حسینی همینه شده است انا من حسین.

حلقه اتصال: روبه روی این درب، شارع سدره است. این شارع سدره منتهی می شود به مقام صاحب الزمان(عج)

۴ مقام امام زمان (عجل الله فرجه)

کدوم امام زمان؟ امام زمانی که شروع قیامش با یاد امام حسین(ع) است. آنجا که ندای آسمانی حضرت قائم به هنگام ظهور برخاسته می شود أَلَا يَا أَهْلَ الْعَالَمِ أَنْ جَدَى الْحُسَيْنِ قَتَلُوهُ عَطَشَانًا

قصه این اربعین و این قدم ها، قدم به سوی ظهوره. این قدم ها برای یاری امام زمان است.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ وَالْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ

این قدم های عون و نصرت و شهادت طلبی که هر روز برای زیارت سیدالشهدا بیش از گذشته برداشته می شود نشان از نزدیکی به ظهور است.

انه یروئه بعیدا و نریه قریبا که در دعای عهد می خوانیم. این وعده صادق را امام صادق را به ما داده است.

حلقه اتصال: از امام صادق گفتیم، نزدیک همین مقام امام زمان، مقام امام صادق علیه السلام است

۵ مقام امام جعفر صادق (ع)

همان امام صادقی که بیان معرفت زیارت و معرفت شهدای کربلا در زیارت نامه های اربعین، وارث و زیارتنامه حضرت ابالفضل، حضرت علی اکبر از اوست.

همان امام صادقی که فرمود: «إِنَّ قَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ ص تَحْضُرُ لِرُؤَا قَبْرِ إِبْنِهَا الْحُسَيْنِ ع فَتَسْتَغْفِرُ لَهُمْ ذُنُوبَهُمْ» مادرم فاطمه زهراء در کنار زائرین امام حسین حاضر می شه و برای آن ها استغفار می کنه.^۲

هرکسی داد سلامی به تو اشکش ریخت؛

او نظر کرده زهراست ابا عبدالله

تو نظر کرده زهرایی میدونی چرا؟ چون امروز اومدی در این کربلا که لیبک بگی به ندای هل من ناصر فرزند زهرا. امروز

جمع اند عاشقان زهمه رنگ و هر زبان

در شهر کربلای تو، لیبک یا حسین (تکرار)

امام صادق نه فقط به ابا عبدالله الحسین، بلکه عنایت خاصی به تربت امام حسین داشتند، یک پارچه ای داشتند که تربت امام حسین را در آن ریخته بودند و روزی چند بار باز می کردند و فقط بر همان تربت سجده می کردند حلقه اتصال: وقتی صحبت از تربت می شه، انسان به یاد قنطره البیضاء می افته، یاد مکانی که امام علی علیه السلام همین تربت کربلا رو در دست گرفت.

۶ قنطره البیضاء (ورود به بحث شهدا)

بله! قنطره البیضاء. مکانیه توی کربلا که وقتی امیرالمومنین برای جنگ صفین با نود هزار نفر از این مکان عبور کرد اینجا ایستاد، مقداری خاک این سرزمین را برداشت، بویید و سپس فرمود: مَصَارِعُ عَشَاقٍ شَهِدَاءَ لَا يَسْبِقُهُمْ مَنْ كَانَ قَبْلَهُمْ وَلَا يَلْحَقُهُمْ مَنْ بَعْدَهُمْ^۳ اینجا قربانگاه عاشقان و مشهد شهیدان است. شهیدانی که نه شهدای گذشته و نه شهدای آینده به پای آنها نمی رسند.

۲۵ سال بعد همین پیش بینی صورت گرفت و شهدایی در اینجا جاودانه شده که ما به آنان قبطه می خوریم.

پیامبر فرمود بالاترین ارزش انسان و بالاترین ارزش در معیار ارزش های معنوی شهادت است. فوق کل ذی بر بر^۴، برتر از هر نیکی، نیکی است تا جاییکه انسان در راه خدا شهید شود که بهتر و بالاتر از آن عملی نیست.

ذکر ثواب شهید کربلا

می خوای ثواب شهید کربلا رو ببری؟ یه ذکری رو امام رضا(ع) امام خوبی ها به ما یاد دادن که خوبه در اینجا این ذکر رو بارها بگیم:

يَا أَبْنَ سَيِّبٍ : می خواهی ثواب شهدای کربلا را داشته باشی، هر گاه یاد آنها را کردی بگو

يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَافُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا.

این ذکر رو گفتی، اما الگوی شهدای کربلا!!!!

۷ حرم حضرت عباس (الگوی شهدا)

امیرالمومنین فرمود در تاریخ کسی مانند شهیدان کربلا نمی رسید. اوج این شهیدان رو امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: «إِنَّ لِعَبَّاسِ عَبْدِ اللَّهِ مَنَزَلَةً يَغِطُّهَا بِهَا جَمِيعُ الشَّهَدَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

^۳ - تهذیب، ج ۶، ص ۷۳، بحار، ج ۹۸، ص ۱۱۶

^۴ فوق كل ذی بر بر حتى یقتل الرجل فی سبیل الله فإذا قتل فی سبیل الله فلیس فوقه بر

«همانا نزد خداوند (عمومیم) عباس، جایگاه و مقامی دارد که تمام شهیدان در روز قیامت غبطه آن مقام را می‌خورند»

حلقه اتصال: در کنار حرم حضرت عباس دو مقام کف العباس است.

۸ کف العباس

دو کف العباس نماد هستند. نماد حمایت از دین خدا.

وَاللّٰهُ اِنْ قَطَعْتُمُوْا يَمِيْنِيْ، اِنِّيْ اُحَامِيْ اَبْدًا عَنْ دِيْنِيْ.

این رجز حضرت عباسه که اگر دستانم قطع شود هرگز از یاری دینم دست برنخواهم داشت.

ای اهل حرم دست علمدار جدا شد

این دسته گلی بود که تقدیم خدا شد

فَأَبْدَلِ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ بَهْمَا جَنَاحِيْنَ ، خداوند در عوض این دو دست تقدیمی، دو بال بهشتی به آن حضرت عباس عنایت کرد.

وفاداری حضرت عباس

اما چرا عباس الگویی و سرآمد شهداست.

بر روی باب صاحب الزمان حرم حضرت عباس نوشته شده است السلام عليك يا من وفى ببيعتته: وفاداری عهد و پیمان.

وفا یعنی تسلیم، یعنی اطاعات ، تجدید عهد با ولایت. این زیارت ما هم در واقع تجدید بیعت و وفای به عهد ما نسبت به امام حسین واهل بیت است.

ادب

جایگاه حضرت عباس که همه به آن غبطه می‌خورند را شنیدید.یکی از اسباب رسیدن به این مقام ، ادب در مقابل ولی خدا است. ما برای زیارت باید ادب را رعایت کنیم.

حلقه اتصال: ادب انتخاب مسیر درست است. ما هم اومدیم محضر امام باید ادب کنیم. بعضی ها از باب قبله حرم امام حسین وارد حرم می‌شود، اما بهترین مسیر و راه برای ورود به حرم سیدالشهدا، باب شهدا است. چون پائین پای حضرت و همه شهداست.

۹ باب شهدا حرم امام حسین علیه السلام

ادب زیارت اینه: ادب خیلی مهمه.

ما در حرم در محضر ملائکه هستیم. وقتی می‌خواهی زیارت کنی، ملائکه به استقبال تو می‌آیند.

استقبال ملائکه از زائر در حرم

أَرْبَعَةُ أَلْفِ مَلَكٍ عِنْدَ قَبْرِ الْحُسَيْنِ (ع) وَ لَا يَزُورُهُ زَائِرٌ إِلَّا اسْتَقْبَلُوهُ^۱ چهار هزار فرشته به استقبال شما می‌آیند.

فرشتگانی که بر پیشانی زائر سیدالشهدا می‌نویسند:

وَسِيمُونَ فِي وُجُوهِهِمْ بِمِيسَمِ نُورِ عَرْشِ اللَّهِ هَذَا زَائِرٌ قَبْرِ خَيْرِ الشُّهَدَاءِ^۲

این زائر خیر شهدا است.

فردای قیامت وقتی که **اذا الشمس كورت** می‌گردد، از زائر امام حسین(ع) نوری ساطع می‌شود و اهل محشر می‌پرسند این چه نوری است. جایی که دیگر نور نیست. این نور زائر حسین است ، این نور ، نور ایمان است.

حلقه اتصال: شما در زیارت نامه سلام به این ملائکه می‌دهید.

۱۰ حائر سیدالشهدا

ملائکه به حائر

السَّلَامُ عَلَيَّ مَلَائِكَةُ اللَّهِ الَّذِينَ هُمْ فِي هَذَا الْحَائِرِ يَأْتُونَ اللَّهَ مُقِيمُونَ

حائر کجاست؟ حائر حسینی!

جایی که وقتی هارون الرشید دستور داد آب بر روی قبر مطهر جاری کند، آب حیا کرد و حرمت قبر شریف را نگه داشت.

حلقه اتصال: وارد حرمی شدی که پنج ضریح داره و هر کدام نشان و علامتی بر عقیده حقه ماست که فهمش زیارت ما رو با معرفت تر می‌کنه.

۱۱ ضریح ابراهیم مجاب (استماع جواب سلام)

اعتقاد ماست که در محضر معصوم سلام ما بی جواب نیست : **اشهد انک تسمع کلامی و ترد سلامی**

نمونه اش، ابراهیم مجاب که شنیدن جواب امام از ضریح اعتقاد راسخ ما رو ثابت کرد. و هم اکنون روی ضریح نوشته شده ابراهیم مجاب

ابراهیم مجاب کیست؟

سید ابراهیم مجاب نوه امام موسی بن جعفر(ع)، **اولین از سادات بود که در کربلا ساکن شد.** ایشان پس از مرگ متوکل عباسی، از کوفه به کربلا آمد و آنجا سکونت گزید.

چرایی مجاب

سید ابراهیم، مرقد امام را زیارت کرد و به هنگام زیارت، رو به مرقد امام(ع) با عبارت «السلام عليك يا جداه» سلام کرد و از مرقد حضرت، با عبارت «و عليك السلام يا ولدي» پاسخ شنید و از همین رو، به «مُجَاب» شهرت یافت.

حلقه اتصال: در امتداد ضریح ابراهیم مجاب که حرکت کنی ، می‌رسی به ضریح حبیب

۱۲ ضریح دوم حبیب (عامل به آیات)

حبیب بن مظاهر اسدی از باران خاص امام علی، امام حسن و امام حسین (علیهم‌السلام) و از بزرگان کوفه و قبیله بنی اسد بود.

روی قبر حبیب این جمله از امام حسین درباره حبیب نوشته شده است: **لِلَّهِ دِرْكٌ يَا حَبِيبٌ لَقَدْ كُنْتُ فَاضِلًا تَخْتِمُ الْقُرْآنَ فِي لَيْلِهِ وَاحِدَهُ.**

وقتی می‌خواد تعریف از حبیب کند، ارتباط با قرآنش را می‌گوید. چون حبیب عامل به قرآن بود، زائر امام حسین ارتباطش با قرآن باید عالی باشه. عملش به قرآن عالی باشه. حبیب رو بنی اسد، اینجا دفن کردن که ضریحش رو زیارت می‌کنی.

حلقه اتصال: اما ضریح دیگه ای هم داریم که شهدای کربلا در اون جان دفن شدن

۱۳ ضریح سوم شهدای کربلا

ضریح سوم، ضریح شهدای کربلا است.

شهدای کربلایی مثل **عمر بن قرظله انصاری.**

دغدغه عمر چیه؟ ۱۳ تیر بر پیکرش اصابت کرده، عرضه می‌دارد به امام حسین: **اوفیت؟** **یابن الرسول الله.** دیگر توان ندارم اقا جان! فقط بگو من به عهدی که با شما بستم وفادار بودم؟! حسین جان! از من راضی شدی؟؟ امام پاسخ داد: نعم. انت امامی فی الجنة. خوش به سعادت عمر بن قرظله و شهدای کربلای. اقا جان میشه یه روزهم همین رو به ما بگی، بگی ازت راضی شدم.

۱۴ ضریح پنجم امام حسین علیه السلام

نزدیکترین جایی که زائر به پیکر امام می‌رسد، کنار ضریح شش گوشه است و بدان که **إِنَّ الْحُسَيْنَ لَيَنْظُرُ إِلَيَّ زُورًا** و **إِلَى مَنْ يَبْكِيهِ** این‌جا، جایی است که **فسقط الحسين من فرسه الى الارض على ...**

۱۵ ضریح چهارم قتلگاه

اما آخرین ضریح، ضریح قتلگه گاهه.

جایی که وقتی **یومئذ تحدث اخبارها** میشه این زمین چه خواهد گفت. زائران امام حسین روز قیامت این قتلگه چی می‌خواهد بگه. جایی که **والشمر جالس على الصخرة**

از حرم تا قتلگه زینب صدا می‌زد حسین

دست و پا می‌زد حسین، زینب صدا می‌زد، حسین

همه بگین یا حسین

۱۶ سخن آخر

ما در ره عشق نقض پیمان نکنیم گر جان طلب دریغ از جان نکنیم
دنیا اگر از یزید لب ریـز شود ما پشت به سالار شهیدان نکنیم

صلوات

۱ کامل الزیارات: ص: ۱۱۹

۱ بحار الأنوار ج ۴۵ ص ۱۷۹... يُوسِمُونَ فِي وُجُوهِهِمْ بِمِيسَمِ نُورِ عَرْشِ اللَّهِ هَذَا زَائِرٌ قَبْرِ خَيْرِ الشُّهَدَاءِ وَ إِنَّ خَيْرَ الْأَنْبِيَاءِ فَإِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ سَطَعَ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَمْرِ ذَلِكَ الْمِيسَمِ نُورٌ تَغْسِي مِنْهُ الْأَبْصَارَ بَدَلًا عَلَيْهِمْ وَ يُعْرَفُونَ بِهِ....

نقشه کلی نقشه خوانی سدره المنتهی

- **تعریف طرح سدره المنتهی:** معرفت زیارت مبتنی بر جغرافیای کربلا
- **هدف زیارت:** تجدید بیعت با امام
- **تعریف ماموریت:** زیارت با معرفت، ماموریت دوره غیبت در جهت زمینہ سازی ظهور
- **ساختار متن:** معرفت+ ادب زیارت+ حرم شناسی

نکته ها

- التزام به متن دو صفحه ای تدوین شده
- ورود و پایان قوی با شعر
- توجه به لیبیک گویی و همراه کردن مخاطب
- پرهیز از گرہ های لحظه ای و بدون تأمل قبلی

شعر لیبیک گویی

لیبیک یا حسین لیبیک یا حسین
 لیبیک یا حسین لیبیک یا حسین
 عشق است کربلای تو لیبیک یا حسین
 جان و تنم فدای تو لیبیک یا حسین
 گفتم دوباره کیست که یاری کند مرا
 قربان آن ندای تو لیبیک یا حسین
 جمع اند عاشقان زهمه رنگ و زبان
 در راه کربلای تو لیبیک یا حسین لیبیک
 با شور و اشک و دم همه یک عمر گفته ام
 در خیمه عزای تو لیبیک یا حسین
 جان میدهم به عشق تو یا ایها شهید
 سر میدهم به پای تو لیبیک یا حسین
 هرگز اسیر ذلت و سازش نمیشود
 هر کس شد آشنای تو لیبیک یا حسین
 لیبیک یا حسین لیبیک یا حسین
 لیبیک یا حسین لیبیک یا حسین

